Schildklierbehandeling radioactief jodium

Een behandeling van de schildklier met radioactief jodium kan om verschillende redenen worden uitgevoerd: om een te snelle werking van de schildklier af te remmen of om een vergrote schildklier te verkleinen (strumareductie).

Met uw internist heeft u de reden voor deze behandeling besproken. De behandeling gebeurt door het innemen van een capsule met radioactief jodium. De schildklier is het enige orgaan in het lichaam dat jodium opneemt en ook blijft vasthouden. De rest van het jodium wordt via de urine en ontlasting afgevoerd.

De straling die het radioactief jodium in de schildklier uitzendt, remt de groei van de schildkliercellen. Hierdoor vermindert ook de productie van het schildklierhormoon. De behandeling is pijnloos, u voelt er verder niets van.

Voorbereiding

Poliklinisch of klinisch

Afhankelijk van de dosis radioactief jodium én uw thuissituatie wordt besloten of de therapie in het ziekenhuis (klinisch) of op de polikliniek (poliklinisch) wordt uitgevoerd.

Als besloten wordt tot een klinische behandeling, dan zult u 3 dagen (ongeveer 48 uur) opgenomen worden. In de meeste gevallen is een opname echter niet nodig. De nucleair geneeskundige bespreekt de opties met u.

Leefregels

Hoewel de hoeveelheid straling bij deze behandeling beperkt blijft, mogen de mensen in uw omgeving er geen onnodige straling door oplopen. Daarom moet u zich 7 of 14 dagen aan aantal leefregels houden. Hoelang u zich aan deze leefregels moet houden, is afhankelijk van de dosis radioactief jodium die u krijgt. De nucleair geneeskundige bespreekt dit met u. De leefregels staan verderop beschreven. We adviseren u deze goed door te lezen! Onthoud daarbij altijd dat afstand bewaren de beste bescherming is.

Met u zijn de volgende afspraken gemaakt:

	Poliklinische behandeling
	Klinische behandeling (opname 48 uur)
	7 dagen leefregels
	14 dagen leefregels

Zwangerschap en borstvoeding

Behandeling met radioactief jodium wordt in principe niet toegepast tijdens de zwangerschap. Het is daarom belangrijk dat u ruim op tijd contact met ons opneemt als u zwanger bent of als u niet zeker weet of u zwanger bent.

Wanneer u borstvoeding geeft, moet u hier vanaf het begin van de behandeling definitief mee stoppen. Na een eventuele volgende zwangerschap kunt u wel weer borstvoeding geven.

Eten en drinken

Op de dag van de behandeling mag u 's ochtends vóór 07.00 uur nog een licht ontbijt nemen. Na 07.00 uur mag u niets meer eten. U mag wel water, koffie of thee drinken. Na de inname van de jodiumcapsule mag u nog 1,5 uur niets eten.

Medicijnen

Voor het uitvoeren van de jodiumbehandeling moet vaak met het innemen van medicijnen gestopt worden. Daarvoor geldt in principe het volgende:

- Wordt u behandeld voor een te snel werkende schildklier? Dan moet u 3 dagen van tevoren stoppen met alle schildkliermedicatie.
- Wordt u behandeld voor een vergrote schildklier? Dan moet u 4 weken van tevoren stoppen met eventuele schildkliermedicatie.

De nucleair geneeskundige bespreekt van tevoren met u welke voorbereiding voor u precies geldt.

Goed voorbereid met Mijn Antonius

In ons ziekenhuis werken we met het patiëntportaal Mijn Antonius (https://www.antoniusziekenhuis.nl/patientenportaal-mijn-antonius). Log voor uw afspraak in op Mijn Antonius met DigiD om de informatie te bekijken die voor u klaarstaat, zoals uw afspraakgegevens, vragenlijsten of andere belangrijke informatie. Zo bent u goed voorbereid op uw afspraak.

Afzeggen

Bent u verhinderd voor de behandeling? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten. Neem hiervoor telefonisch contact op met de afdeling waar de behandeling plaatsvindt.

Behandeling

De behandeling bestaat uit het inslikken van een capsule met radioactief jodium (NaI-131). Deze mag u innemen met wat water. Daarna mag u 1,5 uur niets eten. De behandeling is pijnloos, u voelt er niets van.

Het radioactieve jodium blijft slechts tijdelijk in uw lichaam, want de straling wordt automatisch steeds minder doordat de stof vervalt. Het deel dat niet wordt opgenomen in de schildklier, verlaat het lichaam, voornamelijk via de urine. Ook komt een klein deel terecht in het speeksel, zweet en ontlasting.

Resultaat

Het verwachte resultaat is afhankelijk van de reden van de behandeling.

- Bij een te snel werkende schildklier (hyperthyreoïdie) geldt: de straling die het radioactief jodium in de schildklier uitzendt, remt de groei van de schildkliercellen. Hierdoor vermindert ook de productie van het schildklierhormoon en nemen uw klachten af. Dit effect kunt u pas verwachten tussen 1,5 tot 6 maanden na de behandeling.
- Bij een vergrote schildklier (strumareductie) geldt: gemiddeld wordt een volumeafname van de schildklier gezien van 50%. Het kan wel 2 jaar duren voordat dit bereikt is. Er is gemiddeld 40% kans op een te traag werkende schildklier (hypothyreoidie).

Poliklinische behandeling

Als gekozen wordt voor een poliklinische opname, dan meldt u zich op de afgesproken datum en tijd bij poli 46 locatie op locatie Nieuwegein. Een nucleair geneeskundige zal u de capsule met radioactief jodium geven. Na inname van de capsule mag u meteen weer naar huis.

Opname

Als gekozen wordt voor een opname, dan verblijft u in het ziekenhuis in Nieuwegein, op verpleegafdeling C2, kamer 216. Deze kamer is speciaal bestemd voor behandelingen met radioactieve stoffen. De kamer zit voor de patiënt niet op slot maar wel vanuit de gang, omdat eventuele bezoekers zich eerst moeten melden bij de verpleging.

Wat neemt u zelf mee?

- Oude kleding. We raden u aan om tijdens het verblijf in het ziekenhuis oude kleding en ondergoed te dragen dat eventueel weggegooid mag worden. Voordat u weer naar huis gaat, meten wij namelijk de door u gedragen kleding na. Alle kleding die radioactief is, wordt in het ziekenhuis gehouden en weggegooid zodra de radioactiviteit vervallen is.
- Een extra set schone kleding. Eén setje kleding en ondergoed wordt tijdens de opname in een aparte kast bewaard. Vlak voordat u weer naar huis mag, wordt deze kleding aan u gegeven. U kunt dan douchen (inclusief haren wassen) en deze schone kleding aantrekken, zodat de oude kleding eventueel weggegooid kan worden.
- Al uw eigen medicatie. U houdt uw medicijnen in eigen beheer.
- Mobiele telefoon, tablet, laptop, boeken, tijdschriften of andere dingen om uzelf bezig te houden. Deze raken in het algemeen niet besmet als u na het toilet altijd goed uw handen wast.
- Eventueel extra lekkers om te eten en te drinken. Houd er wel rekening mee dat er geen koelkast aanwezig is op uw kamer.

Verblijf op verpleegafdeling

Tijdens de behandeling verloopt de opname in het ziekenhuis als volgt:

- Opname: op de dag van de behandeling meldt u zich op verpleegafdeling C2 in het ziekenhuis in Nieuwegein. Een verpleegkundige brengt u naar uw kamer en informeert u over de praktische gang van zaken. U trekt oude kleding aan. Een schone set kleding wordt in een aparte kast gelegd. Daarna komt een arts (nucleair geneeskundige) bij u langs op de kamer om u de capsule met radioactief jodium te geven.

- De kamer: de kamer waar u verblijft, is speciaal aangepast voor mensen die een behandeling met radioactief jodium krijgen. De kamer ziet er bijna hetzelfde uit als de andere patiëntenkamers op de afdeling. In het ziekenhuis is gratis wifi. Er is geen telefoon aanwezig. We raden u aan zelf een mobiele telefoon mee te nemen. Er ligt een stapel tijdschriften en boeken. U heeft een televisie boven uw bed die u gratis kunt gebruiken. U heeft een eigen badkamer en toilet. Om geen stralingsbesmetting rondom het toilet te veroorzaken, moeten vrouwen én mannen zittend plassen. Ook moet u op de eerste dag van uw verblijf het toilet na gebruik twee keer doorspoelen. Dit zorgt ervoor dat uw urine goed wordt weggespoeld en wordt verdund met water. Tijdens uw verblijf wordt uw bed niet opgemaakt. Ook wordt de kamer niet schoongemaakt. Eten en drinken wordt op de plank bij de deur neergezet. Wegwerpservies mag u in de afvalbak in uw kamer weggooien.
- De verpleegkundige: de verpleegkundige komt zo min mogelijk op uw kamer en staat u zoveel mogelijk vanuit de sluis achter het loodscherm of via de intercom te woord. Als u een vraag heeft, kunt u hem/haar altijd oproepen via de oproepknop. Wanneer de verpleegkundige wel op uw kamer komt, draagt hij/zij overschoenen en handschoenen. Denk er zelf ook steeds aan om zoveel mogelijk afstand te houden.
- Bezoek: op de eerste dag van de behandeling mag u geen bezoek ontvangen. De volgende dag(en) kunt u tijdens de bezoekuren bezoek ontvangen, maar niet van kinderen onder de 10 jaar en zwangere vrouwen. Bezoek moet zich melden bij de verpleging en houden aan speciale regels.

Bezoekregels

- Iedere bezoeker mag hooguit een uur per dag blijven.
- Het bezoek moet zoveel mogelijk afstand van u houden en in de sluis achter het loodscherm blijven staan.
- Het bezoek mag het toilet en de wastafel op uw kamer niet gebruiken.
- Het bezoek mag tijdens de visite niets eten of drinken.
- U mag geen spullen meegeven aan uw bezoek.

Weer naar huis

- U kunt na 3 dagen (2 nachten) weer naar huis.
- Vlak voordat u weer naar huis gaat, ruimt u uw kamer huishoudelijk op. U hoeft niet schoon te maken.
- De verpleegkundige geeft u uw schone kleding. Daarna doucht u zich (inclusief haren wassen) en trekt u de schone kleding aan. Al uw gebruikte kleding en spullen legt u op de tafel of op bed, zodat dit nagemeten kan worden. Daarna komt de nucleair geneeskundige of een laborant om al uw kleding en bezittingen na te meten. Besmette kleding krijgt u niet meer mee naar huis. Deze wordt vernietigd. De rest van uw spullen laten wij achter in de kamer en kunt u wel naar huis meenemen. Na deze metingen mag u naar huis.
- Medicatie: als dit voor u geldt mag u 3 dagen na de behandeling weer beginnen met de schildkliermedicatie. De nucleair geneeskundige spreekt dit met u af.

Nazorg

Wanneer moet u contact opnemen met uw arts?

Wanneer u thuis in toenemende mate last krijgt van zweten, warmtegevoel, hartkloppingen en gejaagdheid, neem dan contact op met uw behandelend internist-endocrinoloog. Dit kan namelijk wijzen op een verhoogde stofwisseling.

Soms kan de productie van het schildklierhormoon ook snel afnemen. Dit veroorzaakt vermoeidheid, een koude

gevoel, vertraagde stoelgang of de neiging vocht vast te houden. Deze klachten kunnen ook op de langere termijn optreden (vanaf 6 maanden na de behandeling). Neem in al deze gevallen contact op met uw behandelend internist-endocrinoloog.

Genoemde klachten kunnen uitstekend behandeld worden en hoeven geen gewichtstoename te veroorzaken.

Het verdere verloop

De verwachting is dat u na uiterlijk 6 maanden het effect van een behandeling voor een te snel werkende schildklier kunt merken. Uw klachten zullen afnemen, doordat de schildklier minder schildklierhormoon gaat produceren. Wanneer u in deze periode nog thiamazol (strumazol®) of propylthiouracil (PTU) slikt, zal uw internist dit middel verminderen of stoppen. Een eventuele tweede jodiumbehandeling wordt meestal pas na ongeveer 6 maanden uitgevoerd.

Bij het optreden van een te traag werkende schildklier (hypothyreoïdie) zal uw internist een schildklierhormoon voorschrijven om uw stofwisseling goed op gang te houden.

Controle-afspraak op de polikliniek

Hoelang het duurt voordat u op de polikliniek gecontroleerd moet worden door uw internist, hangt af waarvoor u bent behandeld. De nucleair geneeskundige of internist-endocrinoloog bespreekt dit van tevoren met u.

Leefregels na uw behandeling (poliklinisch en klinisch)

Samen met de Nederlandse overheid is afgesproken dat u na uw behandeling leefregels meekrijgt. Zo krijgen de mensen om u heen niet te maken met onnodige straling. Deze regels gelden voor 1 of 2 weken, afhankelijk van de dosis jodium die u heeft gekregen. Daarna kunt u alles weer doen wat u gewend was.

Algemeen

Houd er rekening mee dat u een geringe hoeveelheid straling uitzendt. Probeer daarom minimaal 1 meter afstand tot uw volwassen huisgenoten te bewaren. Probeer bij langdurige aanwezigheid (zoals bij tv-kijken) zelfs 2 meter of meer afstand te houden. Afstand is de beste vorm van afscherming.

Als u met het openbaar vervoer naar huis gaat, is het natuurlijk mogelijk dat u dicht bij andere mensen in de buurt bent. U hoeft zich hier geen zorgen om te maken. Reizen met het openbaar vervoer wordt beschouwd als kort contact. Daarom kunt u dit zonder problemen doen. Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld boodschappen doen.

Toilet

Als u naar het toilet gaat, ga dan altijd zitten. Dit geldt ook voor mannen. Gebruik elke keer toiletpapier, ook als u alleen moet plassen. Was na afloop uw handen – liefst in de toiletruimte – zodat deurknoppen zo schoon mogelijk blijven. Let op druppeltjes urine op de toiletbril, de toiletpot en de vloer. Absorbeer deze druppels met toiletpapier zonder te wrijven. Spoel het papier daarna door het toilet. Was vervolgens nog een keer uw handen. Als iemand anders het toilet schoonmaakt, dan moet degene dit met huishandschoenen doen.

Kinderen (t/m 10 jaar)

Kinderen zijn gevoeliger voor straling dan volwassenen. Probeer direct lichamelijk contact (zoals knuffelen) zo kort mogelijk te houden en maak de afstand tot de kinderen zo groot mogelijk. Neem ze alleen kortdurend op

schoot en neem ze ‘s nachts niet bij u in bed. Ga bij het eten aan de andere kant van de tafel zitten in plaats van naast uw kind. Laat zorgactiviteiten zoals (luiers) verschonen, naar bed brengen of met de lepel voeren zo veel mogelijk aan anderen over.

Slapen

We raden u aan op minstens 3 meter afstand van uw partner te slapen, als het kan zelfs in aparte kamers. Let erop dat de bedden in de verschillende kamers niet tegen dezelfde muur staan. Dan zou er immers toch nog onvoldoende afstand ontstaan. Is uw partner 60 jaar of ouder, dan kunt u tijdens de periode van leefregels wel in hetzelfde bed slapen.

Bezoek

Bij kortdurend bezoek, bijvoorbeeld een avond of middag, hoeft u voor bezoekers geen andere maatregelen te nemen dan hierboven staan beschreven. In de periode dat de leefregels gelden, kunt u beter geen kleine kinderen en zwangere vrouwen bezoeken of op bezoek krijgen. Gaat u naar een feestje, wissel dan regelmatig van gesprekspartner, in elk geval binnen elk half uur.

Huisdieren

Voor huisdieren gelden geen maatregelen.

Borstvoeding

Als u borstvoeding geeft, moet u hiermee vóór de behandeling stoppen. Geef ook na ontslag uit het ziekenhuis geen borstvoeding meer. Na een eventuele volgende zwangerschap kunt u zonder bezwaar weer borstvoeding geven.

Intimiteit

Een korte knuffel is geen enkel probleem, dit duurt vaak zo kort dat de ander bijna geen straling oploopt. Bij seks of tongzoenen is er echter nauw contact en uitwisseling van lichaamsvloeistoffen waar radioactief jodium in voor kan komen. Seks en (tong)zoenen worden daarom tijdens de periode van leefregels sterk afgeraden.

Zwangerschap

Voor vrouwen geldt: als u na de behandeling zwanger wilt worden, wacht daar dan minimaal 6 maanden mee. Mannen raden we aan om binnen 6 maanden geen kinderen te verwekken. Seks in deze 6 maanden, na de periode van leefregels, is geen enkel bezwaar.

Werk

U mag 2 dagen na de start van de behandeling weer gaan werken, tenzij u werkt in het basisonderwijs of in de opvang van kinderen t/m 10 jaar. In dat geval dient u een andere functie uit te voeren, waarbij u niet langdurig in contact bent met kinderen. Dit geldt tijdens de periode dat u zich aan deze gedragsregels moet houden. Als u wel op het werk bent, houd u zich dan ook zoveel mogelijk de leefregels. Twijfelt u, overleg dan met uw behandelend specialist.

Wasgoed en serviesgoed

Omdat uw speeksel, urine en ontlasting relatief hoog besmet kunnen zijn met jodium, mogen anderen uw was-

en serviesgoed, lakens en handdoeken niet gebruiken. U kunt ze wel gewoon met andere spullen wassen. Daarna mag iedereen ze weer gebruiken.

Koken

U mag voor het gezin gewoon koken, mits u voor het koken wel steeds uw handen wast.

Vervoer

In het openbaar vervoer zit u kort bij uw medepassagiers. Daarom mag u in de periode dat de leefregels gelden, maximaal 1 uur met een (openbaar) vervoermiddel reizen. Bij vervoer per taxi moet u zo ver mogelijk van de chauffeur afzitten.

Als u binnen 3 maanden na ontslag met het vliegtuig wilt reizen, adviseren we u contact op te nemen met de afdeling Nucleaire Geneeskunde. De nucleair geneeskundige of stralingsdeskundige geeft u de douaneverklaring (vliegbrief) die u nodig heeft.

Bijeenkomsten

Bioscoopbezoek en andere bijeenkomsten waar u enige uren vlak naast iemand anders zit, moet u vermijden.

Schoolbezoek

Bij klassikaal onderwijs neemt u plaats op minstens 2 meter afstand van uw medeleerlingen.

Verpleeg- en verzorgingstehuizen

Het verplegende en verzorgende personeel kan de normale werkzaamheden gewoon verrichten, zij het met zoveel mogelijk afstand en in een zo kort mogelijke tijd. Bij bedlegerige patiënten moet het personeel bij het opruimen van ontlasting en urine handschoenen dragen en de po direct in het toilet legen. Daarna moeten zij de po en hun handen wassen.

Noodgevallen

In de periode van de thuisisolatie of leefregels, kunt u bij een noodgeval 24 uur per dag contact op te nemen met de dienstdoende nucleair geneeskundige via 088 320 3000.

Bel sowieso bij onbedoeld verspreiding van lichaamsvloeistoffen door bijvoorbeeld braken, een bloedneus, een wond of onverwacht urineverlies.

Als u onverhoopt in het ziekenhuis moet worden behandeld of moet worden opgenomen in de periode dat de leefregels gelden, dan moet u of uw familie de behandelend arts waarschuwen en deze informatie laten lezen. Wij adviseren de arts dit zo snel mogelijk bij de afdeling Nucleaire Geneeskunde van het St. Antonius Ziekenhuis te melden. De arts kan vervolgens advies vragen aan de verantwoordelijke stralingsdeskundige.

Expertise en ervaring

In het St. Antonius Ziekenhuis hebben we al meer dan 50 jaar ervaring met radioactieve schildkliertherapie voor de verschillende schildklierziekten. Uit vergelijkend onderzoek blijkt dat we hierbij goede resultaten boeken.

Wekelijks is er een multidisciplinair overleg tussen internist-endocrinologen, chirurgen en nucleair

geneeskundigen, waarin alle patiënten met bijzondere hyperthyreoïdie- en strumareductie worden besproken.

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: Begin een goed gesprek (https://begineengoedgesprek.nl/)

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Nucleaire Geneeskunde (https://www.antoniusziekenhuis.nl/nucleaire-geneeskunde)
- Endocrinologie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/endocrinologie)

Contact Nucleaire Geneeskunde **T 088 320 75 00**